

KLJUČNE ČINJENICE

PRAVA TRANS OSOBA: KARTA

Evropa i Centralna Azija 2021

Pravno priznanje roda (PPR)

- 39 od 54 analizirane države imaju pravne ili administrativne mjere koje trans osobama omogućavaju pristup pravnom priznanju roda (2020: 41).
- Od 39 država:
  - 37 su članice Vijeća Evrope, a 25 su članice Evropske Unije. Niti jedna država u Centralnoj Aziji ne pruža pravno priznanje roda.
  - 28 država zahtijevaju dijagnozu mentalnog zdravlja (2020: 31).
  - 10 država nameću sterilizaciju (2020: 13).
  - 19 i dalje zahtijevaju razvod (2020: 20).
  - 15 država imaju PPR procedure za maloljetne osobe: od njih, 9 država omogućavaju maloljetnim osobama da pristupe pravnom priznanju roda bez dobnog ograničenja; 6 zemalja imaju dobnog ograničenje za pristupanje pravnom priznanju roda.
- 8 država zasniva procedure za pravno priznanje roda na samoodređenju (2020: 6).
- 2 države pružaju potpuno a 1 država djelomično pravno priznanje roda nebinarnim osobama (2020: 1 | 1).

Nediskriminacija

- 32 države zabranjuju diskriminaciju na temelju rodnog identiteta u oblasti zaposlenja (2020: isto).
- 24 države zabranjuju diskriminaciju na temelju rodnog identiteta u zdravstvu (2020: isto).
- 27 od analiziranih država štite protiv diskriminacije na temelju rodnog identiteta u školstvu (2020: isto).
- 28 država štite trans osobe od diskriminacije prilikom pristupa dobrima i uslugama (2020: isto).
- 22 države zabranjuju diskriminaciju na temelju rodnog identiteta kod pristupa stanovanju (2020: isto).
- 30 država imaju mandat tijela za ravnopravnost (2020: 29).
- 10 država imaju Akcioni plan za ravnopravnost (2020: isto), od čega 3 države usvajaju nove Akcione planove, a u 3 države su ti planovi zastarjeli.
- 15 država pružaju zaštitu na osnovu rodnog izražavanja (2020: isto).

Govor i zločin iz mržnje

- 20 država imaju zakone koji zabranjuju zločine iz mržnje nad trans osobama (2020: 18). Među ovim državama, 12 su članice EU.
- 16 država imaju zakone koji zabranjuju govor mržnje usmjeren prema trans osobama (2020: isto).
- 7 država imaju druge pozitivne mjere čiji je cilj suzbijanje govora i zločina iz mržnje prema trans osobama.

Porodica

- 4 države prepoznaju rodni identitet trans osoba koje su roditelji, sa rodno binarnim opcijama (majka, otac), dok Malta prepoznaje i roditelje koji su nebinarne osobe (2020: isto).

Zdravstvo

- Malta je i dalje jedina država koja je u praksi depatologizirala trans identitete.
- Malta je također i dalje jedina država koja zabranjuje konverzijsku terapiju na osnovi rodnog identiteta.

Usklađenost sa EU standardima

Od 54 analizirane države, 27 su članice Evropske Unije. Kao takve, imaju odgovornost da štite trans osobe od diskriminacije u zaposlenju, pristupu dobrima i uslugama, kao i da pružaju međunarodnu zaštitu izbjeglicama koje su trans osobe.

- Samo 19 od 27 država članica EU štite protiv diskriminacije na temelju rodnog identiteta u zaposlenju, dok preostalih 8 krše EU zakon (2020: isto)
- Samo 17 od 27 država članica EU štite protiv diskriminacije na temelju rodnog identiteta kod pristupa dobrima i uslugama, dok preostalih 10 krše EU zakon (2020: isto)
- Samo 14 od 27 država članica EU štite protiv diskriminacije na temelju rodnog identiteta kod pristupa stanovanju.
- Samo 17 od 27 država članica EU pružaju međunarodnu zaštitu izbjeglicama koje su trans osobe, dok preostalih 10 država krše EU zakon (2020: isto).

Azil

- 23 od 54 analizirane države nude međunarodnu zaštitu na temelju rodnog identiteta (2020: isto). Od ovih 23 države samo 17 članica EU pružaju takvu zaštitu, iako ju zakon EU nalaže u čitavoj Uniji.

Ova publikacija je sufinancirana od strane Programa za prava, jednakost, i građanstvo Evropske Unije (2014-2020). Isključivu odgovornost za sadržaj ove publikacije snosi TGEU, te on ni na koji način ne odražava stavove Evropske Komisije.

Posjeti našu novu interaktivnu Kartu prava trans osoba:
transrightsmap.tgeu.org

Predstavljeni podaci odražavaju zakonska prava trans osoba, te su zasnovani na konsultacijama sa ekspertima iz navedenih zemalja od 27.04.2021.